

RIJEČ I ISKUSTVO

*Nevolja uči ljude što nikada ne
bi znali. Tko nikada nije trpio
i ne zna ništa.*

*Ne pozna ljudi, a ne pozna niti
samoga sebe.*

(Josip Stadler)

Sveto pismo nam otkriva da je Bog svojom svemoćnom riječju stvorio cijeli Kozmos. Njegova riječ učinila je da bude ono čega prije nije bilo. Krunom toga stvarateljskog čina s pravom se smatra, uz anđele jedino razumsko stvorenje – čovjek! Između ostalih sposobnosti koje ga kao vrhunac stvaranja luče od nižih stvorenja jest upravo riječ; mogućnost komunikacije i izmjene misli u interakciji. Ta uzvišena sposobnost pozna svoj razvojni put, vidljiv već od početka procesa hominizacije. Bez ovoga dara, on zasigurno ne bi došao do dostignuća koja je dosad ostvario. Koliko bi samo svijet za nama bio siromašniji bez razuma i riječi. Ostao bi bez tolikih pisanih djela, opjevanih raspoloženja srca i mnogo čega drugog.

No riječ koja je kadra poticati, razveseljavati i mijenjati isto tako može poslužiti kao sredstvo naoko prikrivene, ali nasilne prisile. Ne kaže se za ludu da ona zna pogoditi jače no puščano zrno. Konkretno, stvarnost koju živimo možemo iz ovog kuta gledanu označiti kao doba inflacije riječi. Posvuda se osjeća opća zagušenost i prenatrpanost riječima, najčešće u službi reklamne ponude. Čovjek današnjice, kao nikad prije, u velikoj je prilici komunikacije i susreta s riječju: putem tiska i raznovrsnih elektroničkih medija. Na svakom koraku susrećemo se s riječju koja nas nuka, traži od nas da se odredimo prema njoj; da zauzmemo određeni stav. Ona nas postavlja u dijaloški odnos i stavlja nas pred drugoga. Iz ovakvog dvostranog odnosa nastaje proces davanja i primanja. Svi ti vanjski impulsi, rečeno tehničkim rječnikom, ovisno o našem stavu, procjeni i iskustvu postaju dio naše nutrine ili označeni kao nepoželjni ostaju tek na margini svjesnog. Spomenuti činitelji komunikacije ne mogu nasilnim putem u prostorja našeg duha. Ono što nam drugi želi priopćiti razumjet ćemo ako se podudara s našim doživljenim. Primjerice, onomu tko se i sam našao u nekakvoj nevolji ili pak radosnom stanju, nije teško razumjeti slično stanje drugoga koji mu to želi priopćiti, upravo zbog podudaranja čuvenoga i vlastitog iskustva.

Jednako kao što patnja ili radost drugoga (ne)nalaze put do našeg srca, slično je i na polju duhovnog iskustva i sazrijevanja. Tijekom homilije, nagovora, predavanja u prilici smo mnogo toga čuti o Bogu, ljubavi, dobroti, o radosti i miru kojima je izvor jedino Svevišnji. Maloprije smo ustvrdili da ono izvana ne ulazi u nas nasilnim putem, već traži potvrdu našeg iskustva. Ako je tako, onda ono čuveno traži istinski razlog prijanjanja uz konkretnu misao i stav. Polje naše nutrine je mjesto gdje se na istinski način može dogoditi iskustvo koje formira, izgrađuje i pomaže shvatiti one tako duboke stvarnosti o Bogu kao ljubavi, koje su se nekad znale činiti kao parole lakovjernih.

Abrahamovski smo pozvani na napor, da nam izvana došla neiskušena riječ, ma činila se trenutno kao i floskula, posluži kao naša “Obećana zemlja”. Kako bismo, žrtvovavši “Izaka” svoje sumnje, čuli i vidjeli očima duha Gospodinovu riječ i topao pogled. Zato se od nas traži trajno usmjeren pogled i stav nutarnjeg osluškivanja te riječi koju smo udomili u svom srcu. Traži se i trajna briga oko nje. Takav stav čini od nas na najizvršnji način osvjedočene ljude komunikacije u punom smislu riječi. Pravi susret jedini je kadar mijenjati, a bez čestih susreta ne možemo o drugome doznati puno. Vjerujem da svatko od nas ima iskustvo, da ga je ponekad samo jedna rečenica ili misao koju je čuo navela na dublje promišljanje ili duboko dirnula u nutrini. A to se dogodilo jer je pronašla svoju potvrdu ili barem slutnju u našem iskustvu radosti, patnje ili traženja.

Da bi se riječ na neumitan i silovit način usidrila u našem srcu i postala dio nas, potrebno joj je osvjedočenje o toj pojedinoj stvarnosti. Ovaj proces ima svoj zakoniti put koji kreće od riječi do uvjerenja preko vlastitog iskustva. Odvažujmo se svednevno na svoj put vjere u još neistražena i neiskušena prostora, kako bi i naša riječ predstavljala novost i osvjedočenu snagu poticaja za bližnjega!

Fra Ivan Režić